

Tulipa kurdica

Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Tulipa* is afgeleid van het Perzische woord *tūlbent*, wat 'tulband' betekent. De soortaanduiding *kurdica* is een geografische aanduiding die verwijst naar Koerdistan, het gebied in het Midden-Oosten waar deze tulpsoort van nature voorkomt. De naam weerspiegelt de herkomst in de Koerdische regio. De oorspronkelijke beschrijving als *Tulipa kurdica* vond plaats door Wendelbo in 1974.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

Tulipa kurdica wordt in de moderne botanische taxonomie vaak niet langer als een volledige soort (*species*) beschouwd, maar als een variëteit van een andere bekende dwergtulp. De meest recente autoriteiten, waaronder Kew Science, classificeren deze plant als *Tulipa humilis* var. *kurdica*. De taxonomische positie is dus:

- Rijk: Plantae
- Orde: Liliales
- Familie: Liliaceae (Leliefamilie)
- Geslacht: *Tulipa*
- Soort: *T. humilis*
- Variëteit: *T. humilis* var. *kurdica*

Synoniemen

De botanische naam *Tulipa kurdica* Wendelbo wordt in de meeste gezaghebbende botanische databases beschouwd als een synoniem voor *Tulipa humilis* var. *kurdica*. Er zijn ook bronnen die het als een synoniem van *Tulipa humilis* in de brede zin zien.

Variëteiten en cultivars

Aangezien *Tulipa kurdica* zelf vaak als een variëteit (*T. humilis* var. *kurdica*) wordt beschouwd, zijn er weinig of geen cultivars die direct onder deze specifieke naam in de handel zijn. Echter, andere variëteiten en cultivars uit de *Tulipa humilis*-groep zijn zeer populair in de teelt.

Familie

De plant behoort tot de Liliaceae, de Leliefamilie, een familie van monocotyle planten die typisch bolvormig zijn en vaak in de lente bloeien.

Hoogte

Als een variëteit van de dwergtulp (*T. humilis*), blijft *T. kurdica* zeer laag. De planthoogte ligt doorgaans tussen de 10 en 20 centimeter.

Bloemkleur

De bloemen worden beschreven als rood tot violet. Kenmerkend voor de *T. humilis*-groep is het opvallende, vaak zwarte of donkere hart van de bloem, dat wordt omringd door een gele of rode basis. Dit levert een opvallend contrast op met de rode bloemdekbladen.

Bladkleur

De bladeren zijn over het algemeen breed, lancetvormig en hebben een grijsblauwe of glauke (wazige, blauwgroene) kleur.

Bloeiperiode

Tulipa kurdica is een vroegbloeiende soort. De bloeiperiode valt in het vroege voorjaar, meestal van maart tot april, afhankelijk van de temperatuur.

Standplaats

Deze wilde tulp vereist een standplaats in de volle zon. De grond moet zeer goed doorlatend zijn, zoals rotsachtige of grindhoudende bodems, en mag in de zomer niet nat zijn. Het is een uitstekende plant voor een rotstuin of gravelbed.

Herkomst

De herkomst van de plant ligt in het Midden-Oosten, met name in Koerdistan, Turkije en Noord-Irak. Ze groeit in bergachtige gebieden en op steppes.

Soort gewas

Het is een meerjarig, kruidachtig bolgewas (*bulbous geophyte*). Net als andere botanische tulpen is *T. kurdica* een verwilderaar, wat betekent dat de bollen in de grond kunnen blijven om jaar na jaar terug te keren.

Vermeerderingswijze

De plant vermeerdert zich hoofdzakelijk vegetatief door de vorming van kleine dochterbollen (klisters) aan de basis van de moederbol. Dit is de reden waarom de plant zich langzaam kan uitbreiden tot grotere pollens.

Klimaatzone

Als bergplant is *Tulipa kurdica* goed winterhard. Ze gedijt in klimaatzones met koude winters, wat essentieel is voor de bloei-inductie, en droge, hete zomers voor het afrijpen van de bol.

Insecten

De bloemen van deze wilde tulp openen zich wijd in de volle zon, waardoor de nectar en het stuifmeel gemakkelijk bereikbaar zijn. Dit maakt ze aantrekkelijk voor vroege bestuivers zoals bijen, hommels en andere vroege voorjaarsinsecten.

Bronvermelding

- <https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:542972-1>
- <https://www.allesoverbloembollen.nl/bloembollen-soorten/voorjaarsbloeiende-bolgewassen/botanische-tulp/>
- <https://plantlust.com/plants/48292/tulipa-humilis-var-kurdica/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Tulipa</i> (tulband); <i>kurdica</i> (afkomstig uit Koerdistan)
Taxonomie	<i>Rijk: Plantae, Familie: Liliaceae, Geslacht: Tulipa, Soort: T. humilis</i> var. <i>kurdica</i>
Synoniemen	<i>Tulipa humilis</i> var. <i>kurdica</i> (geaccepteerde naam)
Variëteiten en cultivars	Geen cultivars bekend; geteeld als pure botanische variëteit
Familie	Liliaceae (Liefamilie)
Hoogte	10 tot 20 centimeter
Bloemkleur	Rood tot violet met een donker/zwart hart
Bladkleur	Grijsblauw (glauk)
Bloeiperiode	Maart tot april (vroegbloeiend)
Standplaats	Volle zon; zeer goed doorlatende, rotsachtige of grindhoudende grond
Herkomst	Koerdistan, Turkije, Noord-Irak
Soort gewas	Bolgewas (<i>bulbous geophyte</i>), meerjarig, verwilderaar
Vermeerderingswijze	Dochterbollen (klisters)
Klimaatzone	Goed winterhard; vereist koude winter en droge, warme zomer
Insecten	Trekt vroege bijen en hommels aan